

RIAZISARA

www.riazisara.ir **سایت ویژه ریاضیات**

**درسنامه ها و جزوه های ریاضی
سوالات و پاسخنامه تشریحی کنکور
نمونه سوالات امتحانات ریاضی
نرم افزارهای ریاضیات**

و...

[@riazisara](https://t.me/riazisara)

ریاضی سرا در تلگرام:

<https://t.me/riazisara>

[@riazisara.ir](https://www.instagram.com/riazisara.ir) ریاضی سرا در اینستاگرام:

<https://www.instagram.com/riazisara.ir>

۱۸۱- اگر $f^{-1}(x) = \sqrt{x+7}$ و $g = \{(2,1), (-1,0), (1,3), (0,6)\}$ ، آن گاه حاصل $f^{-1}(g^{-1}(3))$ کدام است؟

- (۱) $2\sqrt{2}$ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۱۸۲- اگر $f(x) = \sqrt{x-1}$ و $g(x) = x^2 - 6x + 10$ باشد، مساحت ناحیه محدود بین نمودار تابع $f \circ g$ و خط $y = 2$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۸۳- در تابع $f(x) = \frac{2x+3}{x+a}$ مقدار a را طوری انتخاب کرده ایم که f^{-1} بر f منطبق باشد، مقدار a کدام است؟

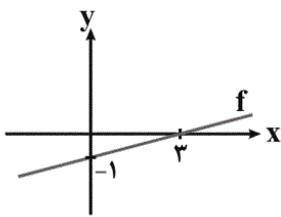
- (۱) $1/5$ (۲) -۲ (۳) $-1/5$ (۴) ۲

۱۸۴- اگر f و g توابعی وارون پذیر، با دامنه و برد $\mathbb{R}$ باشند و داشته باشیم: $f^{-1}(g(4)) = 5$ و $g^{-1}(f^{-1}(3)) = 4$ ؛ آن گاه حاصل $f(f(5))$ کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) اطلاعات مسئله کافی نیست.

۱۸۵- اگر تابع صعودی $f(x)$ با دامنه و برد $\mathbb{R}$ ، از مبدأ مختصات بگذرد و $f(4) = 0$ ، آن گاه کدام عدد قطعاً در دامنه $y = \sqrt{\sin x \cdot f(2x)}$ حضور دارد؟

- (۱) ۴ (۲) ۱ (۳) -۴ (۴) ۱۰

۱۸۶- شکل زیر نمودار تابع f را نشان می دهد. عرض از مبدأ تابع $y = 2f^{-1}(x+1) + 4$ کدام است؟

- (۱) ۱۶ (۲) ۷ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۸۷- نمودار تابع $y = |x-3| - 2$ را یک واحد به سمت بالا و چهار واحد به سمت چپ انتقال داده، سپس آن را نسبت به محور x ها قرینه می کنیم. نمودار حاصل از چند ناحیه محورهای مختصات عبور می کند؟

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۸۸- اگر $f = \{(1,2), (2,5), (3,4), (4,6)\}$ و $g = \{(2,3), (4,2), (5,6), (3,1)\}$ باشد، تابع $\frac{g}{g \circ f^{-1}}$ ، کدام است؟

- (۱) $\{(4,2), (5,2)\}$ (۲) $\{(4,2), (3,5)\}$ (۳) $\{(5,2), (2,4)\}$ (۴) $\{(3,5), (2,4)\}$

۱۸۹- اگر $f(x) = \frac{2}{5}x - 4$ و $g(x) = x^2 + x$ باشد، مقدار $(g^{-1} \circ f^{-1})(8)$ ، کدام است؟

۳ (۴)

۲/۵ (۳)

۲ (۲)

۱/۵ (۱)

۱۹۰- اگر $f = \{(-1, 1), (0, 2), (1, 4)\}$ و $g = \{(1, 2), (2, 3), (-1, 0)\}$ باشد، حاصل $(f^{-1} \circ g)(1)$ کدام است؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

صفر (۱)

۱۸۱- گزینه «۴»

(سروش موثینی)

از آن جا که $(1, 2) \in g$ بنابراین $(2, 1) \in g^{-1}$ ، در نتیجه:

$$f^{-1}(2g^{-1}(2)) = f^{-1}(2)$$

$$f^{-1}(2) = \sqrt{2+7} = 3$$

(ریاضی ۲، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۴) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴ و ۲۴ تا ۲۹)

۴ ✓

۳

۲

۱

۱۸۲- گزینه «۴»

(بابک سادات)

ابتدا تابع fog را تشکیل می‌دهیم:

$$y = f(g(x)) = \sqrt{x^2 - 6x + 10} - 1$$

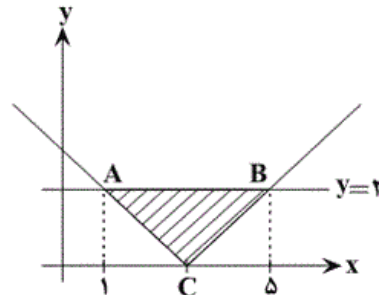
$$\Rightarrow y = \sqrt{x^2 - 6x + 9} = \sqrt{(x-3)^2} = |x-3|$$

حال نمودار $(fog)(x) = |x-3|$ را با خط $y=2$ قطع می‌دهیم:

$$\Rightarrow |x-3| = 2 \Rightarrow \begin{cases} x=1 \\ x=5 \end{cases}$$

$$S_{\Delta ABC} = \frac{\text{ارتفاع} \times \text{قاعده}}{2} = \frac{4 \times 2}{2} = 4$$

مساحت مثلث ABC:

(ریاضی ۱، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۷) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴، ۲۲ و ۲۳)

۴ ✓

۳

۲

۱

مسأله را با نقطه گذاری حل می کنیم:

با توجه به تعریف تابع وارون می دانیم که اگر $(a, b) \in f$ آن گاه $(b, a) \in f^{-1}$

$$f(x) = \frac{2x+3}{x+a} \Rightarrow f\left(\frac{-3}{2}\right) = 0 \Rightarrow \left(-\frac{3}{2}, 0\right) \in f$$

$$\xrightarrow{\text{تعریف تابع وارون}} \left(0, -\frac{3}{2}\right) \in f^{-1}$$

به دلیل آن که تابع f و f^{-1} بر هم منطبق هستند، پس: $f(0) = f^{-1}(0)$

$$f(0) = f^{-1}(0) \xrightarrow{f^{-1}(0) = \frac{-3}{2}} f(0) = \frac{-3}{2} \Rightarrow \frac{3}{a} = \frac{-3}{2} \Rightarrow a = -2$$

(ریاضی ۳، صفحه های ۲۴ تا ۲۹)

۴

۳

۲ ✓

۱

دقت کنید که برای تابع وارون پذیر h اگر $h(x_0) = y_0$ آن گاه $h^{-1}(y_0) = x_0$ در

$$f^{-1}(g(4)) = 5 \Rightarrow f(5) = g(4) \quad (*)$$

این مسئله:

$$g^{-1}(f^{-1}(3)) = 4 \Rightarrow g(4) = f^{-1}(3) \quad (**)$$

$$f(5) = f^{-1}(3) \Rightarrow f(f(5)) = f(f^{-1}(3)) = 3$$

از (*) و (**): داریم:

(ریاضی ۳، صفحه های ۱۱ تا ۱۴ و ۲۴ تا ۲۹) (ریاضی ۲، صفحه های ۵۷ تا ۶۴)

۴

۳

۲

۱ ✓

به ازای $x < 0$ داریم $f(x) \leq 0$ و به ازای $x > 4$ داریم $f(x) \geq 0$ ؛ هم چنین

$$\frac{3\pi}{2} < 4 < \pi \quad \text{و} \quad \frac{7\pi}{2} < 10 < 3\pi$$

صعودی $f(x)$ دارای دامنه و برد $\mathbb{R}$ است و طبق فرض سؤال محور x ها را در دو نقطه

$x = 0$ و $x = 4$ قطع کرده است. پس $f(0) = 0$ و $f(4) = 0$ است، بنابراین می توان

نتیجه گرفت حتماً بین $x = 0$ و $x = 4$ تابع ثابت $f(x) = 0$ است، چرا که امکان ندارد

بعد از نقطه $x = 0$ صعود کند و دوباره برگردد تا محور x ها را در $x = 4$ قطع کند، اما در

مورد بعد $x = 4$ و قبل $x = 0$ نمی توان نظری داد.

پس تابع $f(2x)$ بین $x = 0$ و $x = 2$ ثابت است و $f(2x)$ در بازه $[0, 2]$ قطعاً

صفر می شود، پس $x = 1$ قطعاً تابع y را صفر می کند و در دامنه

$$y = \sqrt{\sin x \cdot f(2x)}$$

(ریاضی ۳، صفحه های ۶ تا ۱۰ و ۱۱ تا ۲۳)

۴

۳

۲ ✓

۱

(رسول مفسنی منش)

$$\text{شیب خط} = \frac{1}{3} \xrightarrow{(0,-1) \in f} f: y+1 = \frac{1}{3}(x-0)$$

$$\xrightarrow{\times 3} 3y+3 = x$$

$$\Rightarrow f^{-1}: y = 3x+3$$

$$y = 2f^{-1}(x+1) + 4 = 2(3(x+1)+3) + 4 = 6x+16$$

$$\xrightarrow{x=0} y = 16$$

(ریاضی ۱، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷) (ریاضی ۲، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۴) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۷)

۴

۳

۲

۱ ✓

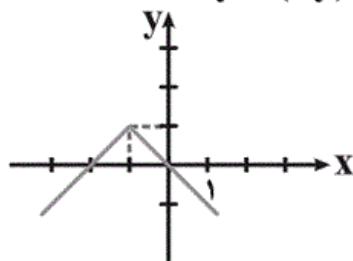
(آرمان بلالی فردر)

ابتدا با استفاده از انتقال، نمودار جدید را بدست می‌آوریم:

$$y = |x-3| - 2 \xrightarrow{\text{یک واحد به سمت بالا}} y = |x-3| - 1$$

$$\xrightarrow{\text{چهار واحد به سمت چپ}} y = |x+1| - 1$$

$$\xrightarrow{\text{قرینه نسبت به محور x ها}} y = -|x+1| + 1$$

برای رسم نمودار $y = -|x+1| + 1$ ، نمودار $y = -|x|$ را یک واحد به بالا و یک واحد به سمت چپ منتقل می‌کنیم:

مشاهده می‌کنیم که نمودار فوق از سه ناحیه عبور می‌کند.

(ریاضی ۱، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷) (ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۳)

۴

۳

۲ ✓

۱

ابتدا f^{-1} را به دست می‌آوریم، برای این منظور، جای مؤلفه‌های اول و دوم را در هر

زوج مرتب عوض کنیم: $f^{-1} = \{(2,1), (5,2), (4,3), (6,4)\}$

حال با توجه به تعریف دامنه ترکیب دو تابع داریم:

$$D_{\text{gof}^{-1}} = \{x \in D_{f^{-1}} \mid f^{-1}(x) \in D_g\}$$

حال با توجه به دامنه تابع g یعنی $D_g = \{2, 4, 5, 3\}$ ، داریم:

$$D_{\text{gof}^{-1}} = \{4, 5, 6\} \Rightarrow \text{gof}^{-1} = \{(4,1), (5,2), (6,2)\}$$

از طرفی برای دامنه حاصل تقسیم دو تابع داریم:

$$D_{\frac{g}{\text{gof}^{-1}}} = D_g \cap D_{\text{gof}^{-1}} - \{x \mid (\text{gof}^{-1})(x) = 0\} \Rightarrow D_{\frac{g}{\text{gof}^{-1}}} = \{4, 5\}$$

با مشاهده دامنه توابع گزینه‌ها، به سادگی به جواب گزینه «۱» می‌رسیم. اما برای محاسبه مؤلفه‌های دوم این تابع نیز داریم:

$$\begin{aligned} \frac{g}{\text{gof}^{-1}} &= \left\{ \left(4, \frac{g(4)}{\text{gof}^{-1}(4)} \right), \left(5, \frac{g(5)}{\text{gof}^{-1}(5)} \right) \right\} \\ &= \left\{ \left(4, \frac{2}{1} \right), \left(5, \frac{6}{3} \right) \right\} \Rightarrow \frac{g}{\text{gof}^{-1}} = \{(4,2), (5,2)\} \end{aligned}$$

(ریاضی ۲، صفحه‌های ۵۷ تا ۷۰)

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴ و ۲۲ تا ۲۷)

۴

۳

۲

۱ ✓

$$f(x) = \frac{2}{5}x - 4 \quad g(x) = x^3 + x$$

$$(g^{-1} \circ f^{-1})(\lambda) = a \Rightarrow g^{-1}(f^{-1}(\lambda)) = a$$

ابتدا $f^{-1}(\lambda)$ را محاسبه می‌کنیم:

$$f^{-1}(\lambda) = m \Rightarrow f(m) = \lambda \Rightarrow \frac{2}{5}m - 4 = \lambda \Rightarrow m = 3.0$$

$$g^{-1}(f^{-1}(\lambda)) = g^{-1}(3.0) = a \Rightarrow g(a) = 3.0$$

$$\Rightarrow a^3 + a = 3.0 \xrightarrow{\text{امتحان گزینه‌ها}} a = 3$$

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴ و ۲۲ تا ۲۹)

۴ ✓

۳

۲

۱

(سروش موثینی)

$$(1, 2) \in g \Rightarrow g(1) = 2 \Rightarrow f^{-1}(g(1)) = f^{-1}(2)$$

$$\frac{(0, 2) \in f}{(2, 0) \in f^{-1}} \rightarrow f^{-1}(2) = 0$$

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴، ۲۲ تا ۲۵ و ۲۹)

۴

۳

۲

۱ ✓